

Qvadripartitae Conciones Stanislai Grodicii Societatis Iesv

Qvarum Primae, Timorem Sanctvm Incvtiunt; secundae Fidem Catholicam confirmant; tertiae Spem erigunt; postremae diuinam in nobis Charitatem excitant ...

Continet sex Dominicas Quadragesimae, & coenam cum paßione Domini

Grodzicki, Stanisław

Ingolstadii, 1609

Concio I. Timor. Plurima autem turba.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56003](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56003)

multa præstant honoris officia : at paulo post contraria, turbantur, mutantur, furunt, insanunt. Vtrumque recolit hodie Ecclesia, idem & nos illam sequentes faciemus.

Itaque TURBA ista fluxa, turbida, & turbulenta timorem nobis incutiet, monebitque ne illi similes esse velimus. Apostoli tum potestate accepta : tum iis quæ è suo addiderunt fidem firmabunt Catholicam. Evangelistæ, cum ea quam describunt historia (quam explicabimus & doctrinas ex ea hauriemus) spem erigent. Christus denique Iesus, & aselli quibus insidet, charitatem & pedissequam ipsius humilitatem ac ceteras virtutes, cum omnes tum vero personas religiosas docebunt.

CONCIO I. TIMOR.

TURBÆ.

Plurima autem turba.

Altera ab hinc Dominica mirati sumus, qui Ecclesia Christi tum temporis tristitiam cum lætitia duo sibi repugnantia eadem coniunxerit die : at multo magis nos hodie demirari oportet, quomodo eadem

Instituti Ecclesie causæ tres.

magistra nostra, triumphum Christi cum passione ipsius, magnam gloriam cum summa ignominia, res adeo sibi contrarias simul nobis spectanda proposuerit. Quod in nostris vel maxime apparet partibus, ubi solennem processionem multis ceremoniis ad gloriam Christi ex cogitatis, ac lætitiæ signis decoratam; ignominiosa, tristis, & acerba passionis Iesu memoria, in sanctissimo Missæ sacrificio decantari solita subsequitur. Quæ obsecro sunt tantæ varietatis causæ? Quis doctor aut ductor? Non alius certe quam Spiritus sanctus, qui illam docet & gubernat. Causas tres tango, plures vos à Deo impetrate. Prima est ipse Christus Iesus, qui tum alias sæpe, tum in hoc ipso facto hodierno exemplum nobis huius rei dedit. Quid enim si mundi sequaris iudicium, absurdum magis, magisque contrarium, quam cum triumphas flere, quam tota propter te lætante Ciuitate, præ magna animi tristitia in lachrymas resolui? Et vero hæc fecit Christus. Nam teste alio Euangelista,

1. Exemplum
Christi.

Luc. 19. 41. cum appropinquauit videns Ciuitatem fleuit super eam. Quod eadem qua triumphauit,

2. Bonum
nostrum.

factum esse die, continuata D. Lucæ suadet narratio. Altera huius instituti Ecclesiæ, dari potest causa, bonum nostrum, nempe ut nos doceat, quomodo honores, delitiæ & triumphus huius mundi non solū transeunt bre-

brevissime, sed sæpe etiam in contrariū mutantur. O quot sunt in profanis hystoriis talia euenta? Non turbæ igitur & hominibus sed Deo tuo & Christo Iesu fidas. Postrema ratio eodem spectat, ut videlicet tu tum hu-
3. Turba in constantia.

Nos igitur hac postrema causa permoti matremque spectantes, primum quidem quam sit proprium turbæ turbari & turbare. Deinde quid sinturbationes istæ, & quibus authoribus fiant: tum ventos: postea flabra, seu flabella, quibus venti isti excitantur demonstrabimus, ac demum malis remedia adhibere studebimus. Effice Christi Iesu, ita id dicamus agamusque, ut tibi immutabili Deo nostro adhærentes, in bono nunquam amplius fluctue-
PROP. Quæstionibus.

mus. Recte sane non solum à profanis, sed etiam à sacris scriptoribus TURBA magno mari, ipsique Oceano comparari consuevit. Sicut enim mare ventis diuersis imo contrariis exagitatum illico intumescit, turbatur, agitur, & nauigantibus maxima pericula, ipsumque procreat sæpe interitum: ita TURBA variis raroque bonis, sed malis plerumque consiliis, quasi ventis quibusdam facile concutitur, iactatur, ac in di-
I. MEMB. Turba turbulenta. Mari commo parata.

uersas

*Evidens id
in ista tur-
ba.*

Ioa. 12. 17.

uerfasimo contrarias impellitur factiones. Nonne id in TVRBA ista Iudaica sole meridiano apparet lucidius? Flauerat in eam die hodierna Auster calidus, & amabilis, quem Iohannes illis describit verbis. *Testimonium ergo perhibebat turba, quæ erat cum eo quando Lazarum vocauit de monumento, & suscitauit à mortuis. Propterea & obuiam venit ei turba.* TVRBA igitur quæ erat cum Christo, TVRBAM aliam bono & calido afflat vento: quo illa calefacta quid non facit? Breuibus describit hoc noster Matthæus dicens: *PLVRIMA AVTEM TVRBA STRAVERVNT VESTIMENTA SVA IN VIA ALII AVTEM CÆDEBANT RAMOS DE ARBORIBVS, ET STERNEBANT IN VIA &c. ET CLAMABANT DICENTES HOSANA FILIO DAVID: &c.* Quæ omnia amoris & reuerentiæ signa in Iesum fuisse quis non videt? Sed & id conspicitis tam vrentem hunc ventum fuisse, vt & vestes deponere, & ad pedes aſini iactare, & ipsos seminudos incedere coegerit. Magnus feruor! At erumpente & irruente in illos paulo post, (forte in quosdã eodem die ex consortio pharisæorum) aura contraria, & vento Aquilonari frigido, quo percussus Petrus primum quidem stabat ad prunas, & calefaciebat se, postea vero etiam ipsum negauit Christum. Hoc inquam ven-

*Etiã in i.
ps̄o Petro.*

to excitato per pontifices qui concitauerunt *Ioan. 18. 18.*
 TVRBA & persuaserunt populis, vt peterent *Mar. 14. 11*
 Barabbam Iesum vero perderent. in contrariū *Mat. 27. 20*
 prolapsi sunt pene vniuersi. Illud in proces-
 sione representatum vidistis, hoc dum in
 sacro sacra legeretur Christi passio recitatū
 audiuitis, & vt opinor obstupuitis. Quis e- *Quam con-*
 nim non miraretur intuens, vnam eandem *traria hac*
 que turbam, eadem in Ciuitate Ierosolymi- *agat turba*
 tana, quatuor solis interiectis diebus adeo
 mutata fuisse, vt his omnino contraria a-
 geret omnia? Hic enim ramos de arboribus
 cædunt, eosque in triumpho coram Christo
 & deferunt & iactant: illic cum fustibus &
 gladiis tanquam ad latronem comprehen-
 dendū Iesum occurrunt. Hic vestimenta sua
 sibi detrahunt, & honoris causa ante pedes
 asellorum quibus Christus insidebat proii-
 ciunt, illic vestimenta ipsius Christi propria
 milites fœde & crudeliter detrahunt. Hic
 cantant BENEDICTVS QVI VENIT *3. Dent. 21. 25*
 IN NOMINE DOMINI; illic clamant,
tolle, tolle crucifige eum, Nunquid non legi-
 stis ò Iudæi vestrum olim scripsisse Moysen
Maledictus à Deo est qui pendet in ligno. Quo-
 modo ergo quem benedictum vocatis, pau-
 lo post maledictum fieri desideratis? Nem-
 pe quia TVRBA estis, quia mari instabilio-
 res estis, quia minimo vento lingue exagita-
 ti & turbamini & turbatis. Denique hic
 HOSA-

HOSANA FILIO DAVID decantatis, illic vero nequiter & blasphemè clamatis alios *saluos fecit seipsum non potest saluum facere.* O quam sunt ista diuersa, disparia, opposita.

*Mat. 27.
42.*

*Doctrina
vnde.*

Itaq; iterum iterumq; repeto hæc omnia simul tibi ponit ob oculos mater tua hodie, O plebs & TURBA Christiana, vt contemplando tantam rei turpitudinem, qua vix maior excogitari potest, reiecta inconstantia constantiam secteris, profligata impietate, pietatem colas, repudiata rebellionē salutaria amplectaris consilia. Quid enim, an putas tam absurda inter Christianos non reperiri? Vtinam vero etiam tetriora, non inueniantur. Peiora inquam respectu nostri. Istorum enim pluri ex ignorantia peccabant testante D.

*Peiora nunc
sunt
NOTA.*

1. Cor. 2. 8.

Paulo, & dicente, *si enim cognouissent nunquam dominum gloriæ crucifixissent*, nostrum vero quot apertis quod dicitur cadunt oculis? quot turbas cient & tam in his, quam in aliis *rursum crucifigunt sibi met ipsis filium Dei* teste eodem Apostolo? An negatis? Aperiendi sunt igitur vobis oculi; vt aut respiscatis & viuatis quod cupio, aut quod nolim indurationis vestræ iusto Deo, iustas olim pœnas luatis, me vos coram tribunali altissimi accusante. Ecce enim non tacui.

Hebr. 6. 6.

Scripta.

Vnde

Vnde vero rem aggrediar? A distinctione, descriptione, & fundamentis, vt omnes sapientes suadent. Diuersa enim esseurbationum genera, si ignoras scias. Quas quidem posset quispiam vniuersim in bonas & malas partiri, & typo facti hodierni comprobare, bonasq; vocare eas, quæ in processione, malas vero quæ in passione recensentur: sed improprie sanè id faceret. Quamuis enim turba & multitudo hominum, possit nonnunquam in bonam partem inclinari, sicut hîc factum videmus, id tamen verè turbatio dici non debet. Verè inquã. Nam à scelestis sic dicitur. Ita olim scelertus Achab loquebatur ad Eliam. *Tunc es ille qui conturbas Israel?* At bene illi respondit Elias. *Non ego turbaui Israel sed tu, & domus patris tui.* O felix qui hæc discernere nouit. Sic dubitandum non est, actum hodiernum **TURBAE**, Phariseos vocasseurbationem nequiter & mendaciter. Vera enim & proprie dicta **TURBA**; seu turbatio est, cum iniquè pax & tranquillitas concutitur & turbatur. Hunc enim verbum istud, cum primùm auditum fuerit in mentibus nostris conceptum generat. Atque ista ratione in hac nostra concione semper accipietur, vt nihil aliud sint **TURBAE**, quàm multitudinis nequiter facta commotio. Vnde in primis constat, notandūque est,

*II. MEM-
BRVM.
Descriptio,
diuisio, au-
tor.*

*Diuisio g.
niuersalis
reuecit.*

*Iudicium
impiorum.
NOTA.*

*1. Reg. 18.
18.*

*Primitur-
barum de-
scriptio.*

Altera.

est,

*Esse contra
Deum.*

est, eiusmodi turbationem semper esse contra Deum, qui cum sit optimus, & ordinatus, odio habet omnem nequitiam & deordinationem maxime vero illam quæ multos inuoluit, & perdit. Eiusmodi est ista. Fit autem modis variis. Aliæ enim turbæ fiunt publice, aliæ priuatim, quædam intellectum, quædam cor petunt, aliæ conscientiam tantum lædunt, aliæ status varios, imo Respub. regna, ipsasque monarchias euertunt. Quæ omnia melius intelligentur, & in lucem prodibunt, cum autores modosque procedendi, & exempla, tum scripturæ, tum quotidiana considerauerimus.

*Autor pri-
marius Lu-
cifer.*

Primus itaque & supremus autor turbarum & turbinum istorum est ipse Lucifer infernalis, qui variis ad id perficiendum vitur mediis, tum personarum, tum modorum, tum aliarum circumstantiarum. De quibus quamuis aliqua ante octiduum dixerimus, addenda sunt tamen alia. Operæ precium autem me facturum arbitratus sum, tum ad ordinem conseruandum, tum ad rem melius capiendam, artes quibus hac in parte Sathan vitur, tangere, & in ventos quosdam distribuere. Neque vero omnes recensebimus, cum sint innumeræ, ipso Deo teste, qui dum Sathanam sub figura *Behemoth & Leuiathan* describens *gyrum dentium eius*, & *squammarum seprementium* meminit, fraudes

*Artes eius
& venti.*

Iob. 41. 5.

pes eius inexplicabiles notat : sed eas tantū
 ponam, quas proposito hodierno seruire a-
 nimaduerto. Itaque Sathan artibus quibus-
 dam suis nequissimis & vniuersalissimis ma-
 re hoc magnum TVRBAM inquam PLV-
 RIMAM quasi ventis quibusdam propellit,
 agitat, turbat, & sursum ac deorsum mouet,
 & tum Deo ipsi: tum magistratui ab eo cō-
 stituto rebellem efficit. Facitque id, tum per
 seipsum suosque satellites apostaticos spiri-
 tus, interne quidem mala suggerendo, phā-
 tasia perturbando, passiones & maxime i-
 ram commouendo: externè vero occasio-
 nes peccandi subministrando, atque ita in-
 tellectum ad errores, voluntatem ad illicita
 pertrahendo: tum per instrumenta sua ho-
 mines scelestissimos, quibus non satis est vt
 soli pereant, sed conantur insuper, consiliis,
 susurris, minis, promissis, conspirationibus
 & aliis his similibus modis quam plurimos
 secum in orbem pertrahere. Infelicissimum
 sane genus hominum, Sathanę plane ad nu-
 tum. Quorum quamuis in aliis quoque ne-
 quitis opera vtatur, in iis tamen quę ad
 TVRBAM turbendam pertinent vtitur
 quam maxime. Et vt plurimum imo fere
 semper eligit vnum vel alterum quos capi-
 ta talium machinationum facit. Exemplo-
 rum tam ab Ethnicis quam à Christianis
 conscriptorum infinitus est numerus, verū
 Bb nos

*Socii, tum
 inuisibiles.*

*Tum Siffi-
 biles.*

*Caput case
 rorum.*

nos aliquot tantum euenta in scriptura sacra notata adducemus, indeque tum artes quibus uti consueuerunt, tum clades quæ consecutæ sunt pandemus. Ordinem autem ab internis, indeq; ad externas rebelliones deueniemus.

III. MEM-
BRVM
Venti seu
turbines.

PRIMVS
Caput pe-
tit.

Eph. 4. 14.
A D. Pau-
lo notatus.

Hoc turba-
ta Eva.

Gen. 3. 7.

2. Cor. 11. 3.

Itaque primus ventus & turbo quo PLV-
RIMA TURBA à Sathana turbatur, ca-
put petit, & intellectum cum primis obnu-
bilat, lædit, euertit. Qui quidem ventus
quamuis sit generalissimus, & in omnibus
pene aliis locum habeat turbinibus, pecu-
liari tamen ratione seruit infidelitati & per-
fidia. Quia sicut fides ita & perfidia in
intellectu sint necesse est. Infidelitas ve-
ro ex falsa procreatur doctrina. Venti
huius & quod suspiciendum magis, sub
hoc ipso titulo, meminit Paulus Apostolus,
monens nos, vt non circumferamur omni
vento doctrine in nequitia hominum, quorum
nunc infinitus est numerus. Magnus &
pessimus turbo, quo ipse Lucifer in perso-
na sua vsus in ipso mundi exordio, in v-
na persona turbauit totum genus homi-
num. Eo enim euertit caput primæ no-
stræ parentis, quam decepit. Decipere
autem huius turbinis proprium est. Qua
de re D. Paulus inquit. *Serpens Heuam se-
duxit astutia sua.* Quomodo autem illam
seduxerit dicam inferius. Porro non E-
uam

nam solum, sed post modum *TURBAM* *Idololatriam*
 innumeram hominum, hoc turbine tur-
 bavit, & ad Idololatriam pepulit. Neque *Iudai in*
 iis contentus irruit eodem vento in gen- *deserto.*
 tem à Deo electam, & ita illam prostra-
 uit, vt relicto imo reiecto Deo vero, fa-
 ceret sibi *vitulum constabilem* aureum, cui *Exod. 32. 2.*
 tum eductionem ex Ægypto adscribe-
 re, tum honorem diuinum tribuere veri-
 ta non est. O nefanda impietas, & ex-
 trema stultitia. Is nete eduxit ex Ægypto, *stultissimi:*
 qui cum inde educeris nondum in re-
 rum natura fuit? Sed & Apis Idolum Æ-
 gyptiorum cuius tu typum effinxisse hic vi-
 deris, quo te educere potuit, qui suos Ægy-
 ptios à tot plagis propter te ipsi illatis libe-
 rare nequiuit? Occasionē autem dedit huius
 turpissimæ Idololatriæ conspiratio (vno vel
 altero sine dubio duce) *aduersus Aaron*, cui
 dixerunt. *Surge fac nobis Deos qui nos præce-*
dant: Moysi enim huic viro, qui nos eduxit de
terra Ægypti, ignoramus quid acciderit. Tem-
 pus me deficeret, si omnia exēpla sacræ scri-
 pturæ, in quibus vis huius venti, in *TURBA*
 Iudaica toties apparuit, in medium adferre
 vellē. Proinde illis omissis, vnum ex nouo te-
 stamento adduco. Turbinem nequā sectæ *Nicolaitarum,*
 quāuis in eo quod huius venti est propriū, *Nicolaitarum.*
 cum omni alia incredulitate conueniebat,
 Bb 2 quia

*Nostri tem-
poris hæ-
retici.*

2. Tim. 3. 4.

quia caput & intellectum læsum habebat, in modo tamen dissentiebat, quia tota in spurcicia & carnalitate immersa fuit. Quid vero dicā de nostris temporibus? O TVRBA quæ Christiano gaudes nomine, quot millia ventus iste scabiosus, qui teste Paulo Apostolo *prurientes auribus* reddit homines, turbavit, & sublatos è medio ad tartara detruxit? Me tacente loquuntur tot per varias hæreses animarum prostrata cadauera. Verum contra hæreticos alius vt scitis locus est agendi. Idcirco in hac concione modos tantum quibus seducunt describemus inferius, vt sciant Catholici mei quomodo eos cauere debeant. Iam vero alios ventos prosequamur.

*SECUN-
DVS cor lo-
dit.*

*Peccata
generalia
nationum.*

Secundus igitur diaboli vêtus, quo TVRBAM turbat, cor petit. Sicut enim priori fidem veram ex intellectu, ita hoc charitatem è corde tollit, qua ablata naufragium animarum necessario consequitur. Id vero quamuis fiat per quoduis peccatū mortale: nos tamen iuxta promissā, ea tantum tangemus, quibus gentem aut nationem aliquam, vel etiam plures inficit. Mille enim est artifex diabolus vt nostis, idcirco quamuis vbiq̃ omnia, & singula scelerum genera in certis disseminet personis iuxta cuiusvis priuati hominis dispositiones: tamen generatim etiam nationes integras, aliqua

qua noxa peculiari ita inficere consuevit, ut vix in illis partibus pro peccatis reputentur. Eiusmodi generalissimum & omnibus quas ex conuersatione noui nationibus commune vitium est, frequens dæmonis, Sathanæ, vel diaboli nominatio: quod maxime in **TURBA** & plebe promiscua viget, ita ut crediderim **PLVRIMAM** Christianorum **TURBAM** pluries vna die Sathanæ, quam decem, vel etiam pluribus diebus Dei vel Christi Iesu mentionem facere. Quid? putatisne id absque peccato fieri? O si aperirentur oculi nostri sicut olim aperti erant oculi Giezi ad preces Elisæi, prophetæ, ut videre possemus, quanto cum iubilo dæmon excipiat tam frequentem sui in ore Christianorum memoriam; obstupesceremus ut arbitror vehementer. Inimicum autem Dei & animarum nostrarum dæmonem, lætitia afficere, quis dicet culpa carere? Non dissero nunc quæ culpa sit mortalisne an venialis, id enim confessariorum est proprium, illud dico vereri me plurimum frequentius esse peccatum mortiferum, quam passim pro tali reputatur, prout fit, in maledictionibus, in improperiis, in perniciosis mendaciis, & cæteris eiusmodi. Demus simul remedium. Et illud quidem commune & bonum, pœnam aliquam statuere pro quavis nominatione fide-

1. Vniuersalissimum nominatio dæmonis.

Quid sit id peccati.

4. Reg. 6.

17.

Remedia duo.

liter explendam. At nec hoc forte contem-
nendum substituere aliquod verbū, vel indif-
ferēs vel bonum, loco istius quod toties no-
minatur verbi diabolus. Hac enim ratione
quasi clauus clauo pelletur, quando à senio-
ribus & maioribus, liberi, serui, famuli, an-
cillæ, discipuli, hisq; similes audientes, eodē
vti incipient, eaq; ratione saltem non male
loqui assuescent. Vidimus id aliquando non
infructuose vsurpari.

2. Ebrietas. Ad peculiaria magis venio, ac à nostra
nobisq; vicina gēte incipio, quas vitio ebrie-
tatis in anima (sæpe ēt in corpore) ita pro-
stratas iacere conspiciamus, vt haud pauci
laudi id sibi ducant, quod non solum coram
Deo & angelis eius, sed ēt apud alias natio-
nes maximi est vituperii. Fatēdum quidem
est, videri mihi malum hoc in grauioribus
personis aliquantulum hic remisisse, ab illo
feruore, quem pueri vel iuuenes conspicie-
bamus: atque vtinam & in TURBA & in
aliis cesset penitus, & ad Tartaros aut Ga-
ramantas ablegetur, vel potius ex toto ter-
rarum orbe explodatur. Date operam rogo
quantum in vobis est, vt id mali extirpetur
simul cum aliis præsertim deordinationib.
& detractionibus, quæ certe in dies singu-
los magis magisq; inundant. At inquis sunt
& aliæ gentes maiorib. et quam his obstricte
vitiis, Quid inde? Num tu propterea liber a
cul-

*3. Detractio
Calua ex-
pulsio.*

culpa eris? Minime vero. Proinde quod dico, omnibus dico, emendatione opus esse. Noui sane & ex scriptura & experientia notari aliarum quoq; gentium peccata. Certe ipse Apostolus Paulus, facit hoc tam Cretensibus, Græcis, quam ipsis Romanis (non igitur quisquã miretur nos tãto duce idem agere) nec modica, nec leuia exprobrando illis vitia, quæ utinam vel nunc ibidem non vigeant. Experientia vero & auditu ipso didici multa blasphemiarum genera, quæ cum primũ ante quadraginta annos in Italiam venissem, ita impieuerunt aures meas, ut cum maximo horrore perciperentur. Imo hoc quoque notavi, singulas pene prouincias singularem blasphemiam semper in ore habere, ut sicut olim Ephratæi in pronuntiatione Sibboleth pro Schibboleth, à Gaaladitis (simile quid in nostris historiis legimus) dignoscebantur: ita nunc ex ipsa blasphemandi forma cuius quis sit prouinciæ facile agnoscas. O nequissimum veteratorem diabolum, qui tam varias **T V R B A S** variis prosternit ventis, & demeritat rationibus. Noscite & fugite artes ipsius dilectissimi. Qui inquis effugiemus? vel quæ remedia adhibebimus? Multa essent dicenda, sed nec libet pauca. Quid enim aliud in omnibus nostris concionibus facimus, quam pro Euangelii cõmoditate

*Tit. 1. 12.
Rom. 1. 24.
D. Paulus
idem facit
quod nos.*

4. Blasphemia.

*Iud. 12. 6.
Varia.*

Remedia.

tate morbos aperire, iisque medicinam adhibere studemus? Faxit Iesus ut succedat feliciter. Certe contra ebrietatem & detractionem, multa in multis audiuis concionibus, & audire adhuc debetis. Contra blasphemiam id ineulco, quod contra nominationem dæmonis dixi. Cum enim utrumque vitium sit linguæ, eadem admittit remedia. Historiam addo de quodam viro prædiuite qui ab hoc vitio cui multum afflueuerat serio liberari cupiens, primum quidem minus, postea vero plus, ac tandem pro singulis blasphemias, quas incautus euomebat, cautus quinque vel sex aureos pauperibus numerabat. Ea; ratione ingenti pecuniæ exposita summa, per crumenæ ad conscientia; alleuiationem felix peruenit. Utinam vero multos imitatores, tam in hoc quam in aliis vitiis eradican- dis habeat.

*Contra bla-
phemiam.
Exemplū.
NOTA.*

*Alii senti-
contra Deos
id est magi-
stratum.*

Huc usque recensuimus ventorum turbines quibus PLVRIMA TURBA à Sathana turbatur, & contra ipsum Deum incitatur: iam considerandi sunt, qui sunt contra Deos. Quid blasphemias inquit, nonne Deus vnus est? Absit verbo blasphemias. Scio vnū esse Deū creatorē & conseruatorē omnium: sed neque illud me latet magistratus & iudices, quos Deus loco sui hic constituit ab ipsomet Deo Deos nuncupari, cum obscurius tum clarissime

rissimè quādo dicitur, *Dominus domus applicabitur ad Deos*, id est, sistetur magistratui & iudicibus. *Exod. 22.8.* Auditisne ô Iudices? auditisne ô subditi! Audite quæso omnes, & capiti vestro firmiter imprimite, vt & vos iudices sancti sitis, sicut Deus cuius locum tenetis sanctus est, & vos subditi sciatis, qualem illis honorem & obedientiam exhibere debeatis, & quam grauitè id negligendo peccetis. Quanto vero magis, quando turbas cōtra illos ciētis? Quas antequam videamus notandum est, ventos & turbine illos quos primo loco posuimus afficere quidem etiā magistratum, sed mediante Deo, in his vero quos recensere volumus contrarium. Perfidia enim immediatè est contra Deum, cuius primum quasi iugulum petit, cum dicitis illius fidem adhibere non vult, inde tamen postea, contra magistratum primum quidem Ecclesiasticum, postea vero secularem affurgit. Iste est venti illius pessimi triplex gradus. Porro in hoc alio turbine, primum locum habet odium magistratus, indeque sequitur contemptus Dei, qui talem magistratum constituit. Sicut autem magistratus duplex est, superior qui animam, inferior qui corpora, & quæ ad illa pertinent facultates regit ac gubernat: ita venti isti duplices sunt, quibus *PLVRIMA TURBA* turbatur. Prior insurgit contra magistratum

*Differentia
inter hos
& priores.*

*Isti sunt
duplices.*

tum Ecclesiasticum, posterior contra ciuilem. Demus singulorum ex scriptura exempla.

TERTIVS Tertius itaque Turbo, quo **TVREA** à Sathana turbatur est contra magistratum spiritualem, cuius euidentis est exemplum, in *Core Dathan & Abiron.* quibus ducibus, diabolus excitauit ventum validum, turpemque conspirationem, *aduersus Moysen & Aaron.* à Deo constitutos magistratus. Quà

Exemplum & pœna terribilis. sic illa die compescuit ipse Deus. Etenim *dirupta est terra sub pedibus eorum: & aperiens os suum deuorauit illos cum tabernaculis suis, & vniuersa substantia eorum, descenderuntque viui in infernum aperti humo:* Ista fecit Deus vni illorum parti, quid vero alteri?

Ibid. 9. 35. Subnectit scriptura. *Sed & ignis egressus à Domino interfecit Ducentos quinquaginta viros qui offerebant incensum.* Cæterum antequam modum quo hæc peracta fuere explicem, & imitatores istorum prodam; alterum ventum qui cum hoc communia multa habet præmittam.

QVARTVS Postremus igitur ventus dæmonis est, quem contra magistratum Ciuilem excitat. Eius perfectam Ideam & effigiem habes in Absolone, per quem sceleratissimum filium Sathan, innumeram **TVREAM** hominum incitauit, contra Dauidem ter legitime in regem vnctum, eoque rem perduxit.

Exemplum in Absalon.

xit, vt David *pedibus suis*. ambulans fugeret
 è Ciuitate coram facie Absolonis. Verum
 nō diu scelus hoc inultum tulit Deus. Nam
 & Achitophel è cuius consiliis pendebat *2. Reg. 17.*
 Absalon (quamuis tum à Deo turbata ea *23.*
 fuerint) statim laqueo vitam sibi ademit,
 & paulo post ipse Absalon victus ab exer- *2. Reg. 18. 9*
 citu patris, dum fuga sibi consuleret ingref-
 so mulo cui infidebat *subter condensam quer-*
cum & magnam, in quercu illa coma suspen-
 sus remansit, ac à Iob duce exercitus David,
 tribus lanceis transfuerberatus occubuit. I-
 stud tum nequissimo consiliario, tum rebelli
 filio præmium iusto Dei iudicio debebatur,
 præter alia in alia vita,

Hæc de quatuor ventis, quibus P L V R I -
 MA, imo innumera T V R B A à Sathana &
 adiutoribus eius turbatur, dicta sufficiant.
 Iam vero modos & flabra seu flabella quæ-
 dam quibus venti isti excitantur videamus:
 nec vero omnia, sed ea tantum quæ in reci-
 tatis historiis reperiuntur, quæ etiam ad
 praxim nostrorum temporum reducere co-
 nabimur. Primum itaque & primarium est
 Sathanæ consiliū, reperire caput aliquot su-
 perbum, tumidum, honoris cupidum,
 suo iudicio pertinaciter, & maliciosè ad-
 dictum ac inquietum, quodque multos post
 se trahere queat. Tale cum Sathan repererit,
 implet

IV. MEM.
 Flabra.

PRIMUM
 Et genera-
 le, & caput
 eorum una
 mendaci-
 um &c.
 NOT. A.

Rom. 16. 18

implet illud mendaciis, fraudibus, suauelocutionibus, vel ut dicit D. Paulus, ducibus sermonibus, imprimis vero hypocrisis, & pollicitationibus, quibus miseræ TURBÆ imponit miserabiliter. Hæc ita se habere habemus & experientia, & exemplis in scriptura notatis, & ipsius dæmonis confessione firmata. Sathan enim interroganti Deo. *Quis decipiet Achab?* respondit, *Ego decipiam illum*, modumque quo id faciat edisserit inquiring. *Egrediar & ero spiritus mendax in ore omnium prophetarum eius*, Quod & perfecit Deo permittente. Qua vero ratione? Modus is fuit.

*3. Reg. 22.**20.**Exemplum Sedecia.*

Inuenit & elegit sibi caput superbum & nequam Sedeciam nomine, qui habebat secum, *quadringentos circiter viros*, (bonam ut vides hominum turbam) feceratque sibi *cornua ferrea* quibus ventilaturum Achab Syriam mētebatur. Cui cum Micheas verus Dei Propheta restitisset, *accessit Sedecias, & percussit Michæam in maxilla, & dixit: Mene igitur dimisit spiritus Domini & locutus est tibi?* Audis verba, vides facta tumoris & crudelitatis plena? Id ipsum in Core: Dathan, Abiron, Absolone, & cæteris omnibus eiusdem formæ hominibus inuenies. Semper enim Sathan inuenit sibi aliquem veteranum malitia, qui flabella ista ad TURBAM, concitandam & turbendam fortiter concutere queat, semperque eximiis vititur mendaciis. Quod nonne nostris quo-

*Ibid. 9. 24.**item cate-
gorum.*

que

que videmus temporibus; tam in hæreticis, quam in pseudopoliticis? Tam clarè sanè, vt vix quicquam euentius esse possit, cum tot euomant mendacia, tot crudelitatis edât indicia, quot vix iam numerari queant; imo ex professo quidam eorum mentiendi tradunt regulas. Adhuc ne aut tam excæcaterimus, vt fraudes dæmonis non agnoscamus, aut tam indurati vt agnitas respuerenolimus? O gens Christiana ad quantam dementiam hæc impostura te induxit, vti nã non sero sed nunc agnoscere velis. Quod vt fiat ad particularia quæ magis rem illustrent, descendere, eaque ex historiis recitatis colligere institui, si forte hac ratione oculos tuos aperire, & crassas dæmonis fraudes, quas tum per se ipsum, tum per instrumenta sua exercet, & cognoscere, & deponere velis. Perficiat id Christus Iesus in te per misericordiam suam infinitam.

Singulare itaque flabellum quo venti isticoncutiuntur & excitantur, quibus **T V R B A** **P L V R I M A** perturbatur & excæcatur sit illud quo ipse Lucifer in persona sua (sub specie tamen serpentis) vti voluit, vt primam humani generis plantam prosterneret. Verbum inquam illud **N E Q V A Q V A M**, quod licet in scriptura aliquando sumatur in bonam partem, sæpius tamen in malam, & tam olim quam nunc pessima quæque operatur.

Nequaquam

*Quid nos
stis tempo-
ribus.*

*Ad singu-
laria sit
transitio.
Itaq; fla-
bellum*

*SECUN-
DVM est
verbum
Nequaquam.*

*Gen. 3. 5.
Hoc Eva
seducta.*

*Est nunc
Eius frequē
tissimus a-
pud hare-
ticos.*

*Item in a-
luis ventis
omnibus.*

Nequaquam morte moriemini, dixerat olim ipse ad Euam, quo verbo & mendaciam impingit Deo, quasi is mendaciter dixisset, Adam & Euam morituros, & ipse Lucifer mentitur, & miseram seducit, Euam, ipsi credulam, Deo incredulam. Eodem etiam postea omni ætate usus est per instrumenta sua. Nunc vero maxime. Quis enim dicet nobis quot sunt hominum myriades, quas nequam iste suo nequaquam, nequam efficit? Quid enim hoc præsertim tempore est frequentius in ore hæresiarum & hæreticorum, quam verbum istud? ut vel ex eo solo agnoscas cuius isti sint famuli. Nequaquam est Trinitas in diuinis. Nequaquam verbum caro factum est, nequaquam virgo peperit, aiunt Anabaptistæ. Nequaquam Christus est in Sacramento Eucharistiæ, nequaquam imagines sunt in templis collocandæ, dicunt Calviniani. Nequaquam est purgatorium, nequaquam sunt sancti inuocandi, inquit Lutherani, & cæteri omnes. Et sexcetera alia eiusmodi. Et vero flabellum hoc tam est vniuersale, ut & cæteros omnes ventos excitet. Nequaquam aiunt illi qui alteri vento sunt obnoxij potest hoc dici peccatum, quod tam passim fit ab omnibus, nequaquam propter rem tam leuem, ut est ebrietas & cætera eiusmodi, Deus adeo offenditur, ut nostri concionatores

res exaggerant. At meminisse vos oportuit, haud magnam (vt vestro loquar modo) rem fuisse morsum pomi vetiti, quod tamen quantopere Deum offenderit scitis & sentitis. Item alij. Nequaquam isti Ecclesiastici debent nos gubernare, vel iudicare, nequaquam debent tot bona possidere, nequaquam à iudicio & potestate Ciuili sunt eximendi. Denique postremi, nequaquam satis cōsultur libertati nostræ, nequaquam bonus est iste status Reipublicæ, & simili quæ nostis, quam sint & frequentia & nocua.

Tertium T V R B A M turbandi, & motus excitandi flabellum animaduertistis, in verbis Iudæorum, quando in turpissimam illam Idololatriam in deserto prolapsi sunt. Cuius stultitiæ & impietatis vix aliam causam inuenies, quam contemptum magistratus & superiorum. Audistis enim quam contemptim, de tanto ductore, & benefactore suo quantus fuit Moyses locuti fuerint *Ignoramus* inquit isti *quid acciderit ei*. Pari ratione nostri hæretici, *Ignoramus* aiunt *quid acciderit*, tot Concilijs, tot Pontificibus, tot sanctis Patribus Græcis, & Latinis, quod tot nequos in suis scriptis reliquerint, quod tam sædè circa articulos fidei hallucinati fuerint, quod Idololatriam in imaginibus, in inuocatione Sancto-

TERTIUM
VM contemptus superiorum.

Exempla
Iudæorum.
Exod. 32.3.

Hæreticorum.

Politicorū.

Sanctorū, & alijs modis promouerint, hisq; similia multa. Similiter politici, *Ignoramus* aiunt *quid acciderit* maioribus nostris, quod statum Ecclesiasticum tanti fecerint, quod ad gubernandam Rempub. eos admiserint, quod primum locum in senatu dederint, & tot redditibus dotarint. Postremi postremo aiunt *Ignoramus quid acciderit* huic magistratui, quod ita se gerat, quod sic loquatur, quod curam nostram non habeat. Conclusio vero omnium est. ERGO non obediatur illis &c.

*QVADR.**TVM Carnalitas.**Exempla.**Iudaorum.**Exod. 16. 3.**Num. 22. 5**Nicolaitarum.**sum.**Lutheranorum.**sum.*

Quartum flabrum ex desiderijs carnis conflatum est. Validum sanè & magnus eius usus, tum in primo, tum in alijs ventorum generibus. Hoc PLVRIMA TVRBA Iudaorum olim prostrata in deserto, cadauera ibi reliquerunt sua; tum suspirantes ad ollas Ægyptiacas; tum murmurantes contra panem è cælo missum. Hoc in primitiua Ecclesia ipsi Apostolorum temporibus à Nicolaitis exorti, postea vero multas vt fit in sectas dissecti hæretici, innumeras TVRBAS hominum ad oreum protruserunt. Hoc flabrum & nostris temporibus agitur validè: tam ab hæreticis (qui quo plus progrediuntur eo perfectiores sunt hac in parte) quam ab alijs. Quid enim primum quidem vicinos nostros, deinde vero nostratum & aliarum gentium non paucos ad perfidiam Lutheranam

nam transire fecit? Magna ex parte ieiuniorum fuga, appetētia vero tum ciborum, tum vxorum, hoc pro sacerdotibus, illud pro omnibus. Non ne ita se rem habere oculis conspeximus nostris? Quid alios castra Caluiniana sequi fecit? Artes eadem, argutiis quibusdam & sermonum inuolucris ornatae. Iisdem vsus est Ochinus quando pluralitatem vxorum concessit. Hoc flabello exagitati exacti Caco Euangelici, quidam inquam Anabaptistarum, in omnibus Nicolaitarum scita approbantes, sceminis promiscue vtuntur. Quid dicam de ceteris? Nihil aliud quam magnam rebellum magistratui partem ex inopia rei familiaris, copia vero otij, luxus, & luxuria ortum habere: nempe vt honesto sicut istiactant, vt vero res se habet, nequissimo pretextu, impunē illis liceat, quod libeat, rapinas, furta, depradationes templorum & domorum expilationes, adulteria, caedes, & his similia exercere ac patrare.

Caluinianorum.

Ochini.

Anabaptistarum.

Scopus rebellium.

Ceterum vt haec clarescant magis, magisque, placuit artes istorum, qui magistratui sunt rebelles in tria flabra partiri, quibus auram istam pestilentem excitant, qua PLVRIMAM hominum TURBAM inficiunt crudeliter. Flabellorum istorum primum quidem initium, alterum progressum,

*NOTA:
Rebellium
magistratus
flabra. Sic
igitur.*

QVIN-
TVM
Quo & tun-
tur in initio

sum, tertium finem seu scopum seditionum ex historijs quas attulimus demonstrabit. Singula vero illorum plures artes continebunt. Audite quæso auribus & statum nouæ politiæ ad amussim intelligetis. Itaque initium est sollicitare populum & incitare TYR-
BAM aduersus magistratum, plausibilibus quibusdam argumentis, Progressus vero superioribus vitia quædam imputare, quæ aut non sunt in rerum natura, sed mendaciter confinguntur; aut sunt talia quæ minus à rebellibus, quam ab iis quorum id interest emendabuntur. Videre id licet, tum in Core cum sociis, qui Ecclesiastico propriè (quamuis Moyses etiam Ciuilem gesserit) tum in Absalon qui Ciuili restitit magistratui. Illorum verba sunt ad Moysen & Aaron, *sufficiat vobis quia omnis multitudo sanctorum est, & in ipsis est Dominus.* Omnes inquit isti, sumus sancti, omnes æquales, in omnibus Deus est. Nonne paucis immutatis, eadem tum ab hæreticis: tum à pseudo-politicis quotidie audimus? Quid vero contra Ciuilem magistratum? Similia. Omnes sumus liberi, omnes æquales, Cur iste vel isti se efferunt? & his etiam quæ nostis absurdiora. Curro.

SEXTVM
Quo in
progressu.

Hoc igitur plerumque rebellionis est exordium. Quis vero progressus? Is quem dixi, se ipsos magnificare, ac Zelatores boni publici

publici constituere, magistratum vero de-
 primere, ac in odium inducere, vitiaque
 quibus ipsi pleni sunt superioribus impin-
 gere. Cernitis artes? Capite ex vtrisque
 exempla. Pergunt enim Core & socij
 Moyli & Aaron dicere. *Cur eleuamini super
 populum Domini?* O mendaces, ô scele-
 rati! Non Moyses & Aaron eleuant se,
 sed Deus ipse eleuauit eos, & elegit, &
 præfecit eos populo suo. Vos vero etiam
 supra illos quos Deus superiores fecit, vos-
 metipsos eleuatis nequiter. Vultis plura
 pro Moysse testimonia? Sit illud quod a-
 deo contenderit cum Deo ne illum supe-
 riorem faceret, vt ad extremum *iratus il-
 li fuerit hoc nomine Dominus.* Alibi ve-
 ro dicitur. *Erat enim Moyses vir mitissimus
 super omnes homines qui morabantur in terra.*
 Denique ipse in hac seditione Core sic al-
 loquitur Deum. *Tu scis quod nec asellum qui-
 dem vnquam acceperim ab eis.* Magna sanè
 Principis virtus, eximia gloriatio. Nihilomi-
 nus scelesti isti homines audent talia loqui
 contra virum eiusmodi. O vtinam imita-
 tores inter Christianos non habeant! Quid
 vero Absalon? Alia vsus arte. Is enim
 singulis ad iudicium aduentantibus dice-
 bat. *Videntur mihi sermones tui boni & iu-
 sti, sed non est qui audiat constitutus à Rege.*

*Exod. 4. 13.**Num. 12. 3.**Num. 16. 15**2. Reg. 15. 3.*

Et subiungebat. *Quis me constituat iudicem?*
 Tu nebulo, tu fratricida: tu animo parricida
 melius iudicabis, quàm sanctus pater tuus
 Dauid Propheta Dei?

SEPTI-
 MVM
 Quo in fine

2. Reg. 16.
 22.

V. MEM.
 Remedia.

Scopus autem & finis vtriusque fuit, pri-
 mum quidem seditio & T V R B Æ contra
 legitimos superiores commotio. Menda-
 cius enim suis ita Absalon *solicitabat corda*
virorum Israel, vt omnes illum sequerentur.
 Idem de Core ex sequentibus colliges. De-
 inde vltimus scopus est aperta rebellio, &
 obedientiæ renunciatio, ac status mutatio.
 Proinde cum Core, Dathan, & Abiron vo-
 cati essent, vt venirent ad Moysen, respon-
 derunt, *Non venimus, &c. an & oculos no-*
stros vis eruere? non venimus. Absalon ve-
 ro aliquid amplius præstitit. Nam mili-
 tem conscripsit, contra patrem, ex Ciui-
 tate expulit patrem, descendauit thorum
 patris, & alia nefanda. Non exaggero vt
 videtis, non explico, nec applico, sed tan-
 go, nec vrgeo. Vos vrgete conscientias
 vestras, & recte iudicate, an digni sint,
 tum homines isti nequissimi vt eos secte-
 mini: tum modi scelestissimi, vt illos imite-
 mini.

Quid ergo est remedij? Vtinam vero
 serio & sincere id queratis! Mirum e-
 nim, imo stupendum omnino est, quam
 magnas in animis T V R B Æ hoc malum ra-
 dices

dices agat. Vultis id ex scriptura videre? Audite & vna mecum obstupescite. Post cladem illam tot millium hominum qui absorpti à terra, viui in infernum descendunt, vt audistis. Quid factum est? Num cohibita T V R B A tam horrendo terribili, & sæculo inaudito, spectaculo, & supplicio quod oculis intuebatur suis? Minime vero. Nam postridie iterum T V R B A turbatur, iterum contra superiores exurgit. Ait enim scriptura. *Murmurauit autem omnis multitudo filiorum Israel sequenti die contra Moysen, & Aaron dicentes. Vos interfecistis populum Domini. Cumque orivetur seditio, & tumultus incresceret, Moyses & Aaron fugerunt ad tabernaculum fœderis. Nonne audis mirabilia? Quomodo mentiuntur, quomodo iterum seditiones excitant, quomodo tantis plagis ab ipso Domino immissis (non enim Moyses & Aaron disrumperet terram poterant) non mouentur, quomodo omnia in malum conuertunt, quam hostiliter instant, vt ni Moyses & Aaron ad Deum confugissent, interempti fuissent. Sed nunquid inultum id passus est Deus? Minime. Statim enim egressus ignis ex tabernaculo fœderis percussit & combussit, quatuordecim millia hominum, & septingentos absque his qui perierant in seditione Core, multoque plures perierunt, nisi Moyses*

*Primum
considera-
tio mali in-
uiscerati.
NOTA.*

*Exemplum
horredum.
Num. 16. 48*

*Secundum
considera-
tio pernaris.
Ibid. 30. 49*

NOTA. prostratus in terra preces, & Aaron stans inter mortuos & viuentes thymiama obtulisset. & tamen apud TYRBAM isti mali, qui plagas auertunt, illi boni qui illas accersunt. O cæcitas inaudita! O malum in imis visceribus hærens, & radicum, quod natalibus quidem plagis sedari potest. Quis hæc audiens non perhorrescat? Facite obsecro, & recordamini, esse Deum in cælo, qui sicut istos ita vos punire potest, & faciet ni respiscatis, tanto acrius, quanto culpa in iis qui Christi fide sunt illuminati est grauior. Scriptum est enim *pro mensura peccati erit, & plagarum modus*; quæ si non in hac, in illa vita certo obuenerunt. Id igitur sit primum remedium, imo tria simul, consideratio, videlicet

TERTIUM TI. mor sanctus
mor sanctus

Deut. 25. 3. tum status huius miserrimi: tum penarum crudelissimarum, indeque *Timor Domini*, qui est *initium sapientiæ*. Porro adde alia duo, nempe cautelam & penitentiam.

QUARTUM. Cautela hæc sit salutaris & pernecessaria, ut totis viribus & nervis fugiatis malorum consortium. Isti enim sunt qui hæc flabella mouent, isti causa totius mali. Nonne id in hac turba cuius tum in Euangelio tum in passione, quam audistis sit mentio euidentis est? Ita sanè. Quis enim

nim eam ab istis quæ Christo hodie exhibuit, sanctissimis exercitiis abduxit? Nemo præter principes sacerdotum, & pharisæos, quorum consortio neglecto Christo se adiunxerant. Quibus vero modis id perfecerunt pharisæi? Non aliis quam iis quos iam recensuimus, quibus tanquam flabris ventum istum pestilentem comouerunt. Quomodo? Tum verbo NEQUAQUAM: tum verbo IGNORAMVS. tum aliis. Hoc ex ore illorum auditis vociferantium. *Hunc autem nescimus unde sit.* Quid vero aliud clamant omnes eorum concertationes, & plebis seductiones quam NEQUAQUAM? Nequaquam aiunt isti, hic est Messias, quid eum sequimini? Nequaquam verum dicit, sed *insanit, quid eum auditis?* Nequaquam à Deo missus est, sed dæmonium habet, & in *Beelzebub principe demoniorum*, omnia sua peragit, proinde capite, tollite, crucifigite, occidite eum, Quis dubitare potest, cum hæc in scriptura videat, has fuisse istorum voces pessimas, quibus miseram plebeculam transuersum ab hodierno facto egerunt, & ad illa quæ dum passio legere-
 tur, auditis impulerunt? Itaque dilectissimi mei moneo, rogo, obsecro, & per salutem vestram vos obtestor, vt quotiescunque à quocunque hominum hæc quæ recensuimus: tum nequaquam: tum con-

Hoc enim turbamistam peruerit.

Ioan. 9. 29.

Ioan. 10. 20.

Luc. 11. 15.

Igitur cave statim.

temptum superiorum : tum mendacia : tum opera carnis, tum conspirationes, cum cætera quæ attulimus moueri videritis, vel audieritis, toties certo vobis persuadeatis ventilabra Sathanæ agitari, ac ventos excitari, quibus *PLVRIMA TVRBA* quæta, Deo deuota, Christo morigera (qualem in processione præsentatam vidistis) à suo statu dimoueat, & ad nequissima quæque impellatur. Quare perhorrescite, audire nolite, sed fugite, & si potestis impeditæ, ne tantis, quanta in prælatis exemplis vidistis inuoluamini malis, quæ vos & cæcos, & induratos, & obstinatissimos reddant.

*Obiectio
seu excu-
satio.*

Tollitur.

NOTA.

*Regula ag-
noscenti
turbatores.*

Dicet fortassis quispiam vestrum, quomodo non sunt audiendi, cum videantur valde ad rem loqui, ac pulchra, concinna, iucunda, ac vtilia in medium proferre? Videtur quidem imperitis bona loqui, cum tamè bonam ad rem loquantur nihil, sed omnia ad interitum, tum animæ: tum corporum, tum famæ: tum facultatum, sæpe etiam totius Reipublicæ, regni, imperij. At inquis cognitu id est difficile, an ad rem, vel extra quis loquatur. Propterea cauendos esse summopere & suasi, & suadeo, quia non omnium est intellectus; *TVRBAE* vero quæ affectû, ac sermonis dulcedinem,

cedinem, non rationem ducem plerumq;
 sequitur minimè. Quod si momenta re-
 rum, & vim argumētōrū ponderauerimus,
 Christo adiuuante, haud difficulter impo-
 sturas agnoscemus. Do aliquot discretionis
 regulas, meo iudicio & euidentes & faciles.
 Prima sit quam iam attuli nempe, non cæ- *1. Ratio i-*
 cum affectum, sed vidētem sequi rationem. *psa.*
 Secunda quam tu attulisti. Dicitur enim illa
 compta, suauia, placentia, fucata, plerumq;
 & futilia, & nociua sunt. Quo teste? tum ra- *2. Fuga pla-*
 tione, tum scriptura. Ratio enim docet nos, *centium.*
 quod veritatis simplex est oratio, mendaciū
 vero fucis, & verborum lenocinijs indiget.
 In scriptura vero ij qui *placencia* dicunt male
 semper audiunt. Paulus vero Apostolus in-
 quit *Per dulces sermones & benedictiones sedu-* *Isai. 20. 10.*
 cunt corda innocentum. Quid exactius, & no- *Rom. 16. 16*
 stro instituto magis accommodatū dici po- *3. Scopi, in-*
 tuit? Ista igitur fugias, fortia vero ama. Ter- *vestigatio.*
 tia regula est pressius loquendo, considerare
 finem ad quem illi collimant, non illum
 quem iactant, & in *T V R B A M* spargunt, sed
 quem dentibus premunt; & dissimulant, vt
 tandem, disposita materia illum euomant.
 Tu vero ne dissimula, sed quare diligenter
 tum in mente tua, tum à viris prudentibus,
 & pijs quorsum ista tendant, quid parere
 possint, & videbis, crede mihi (praesertim *4. Oratio*
 si orationem ad Deum, vsu sacramento. *Es. p. 11.*

rum, & alia pietatis officia hoc nomine exercueris, quod in re adeo graui necessarium est) latere anguem in herba, venenum in suauiloquio. Quarta regula. Non finem modo, sed & media quibus vtuntur perpende, inde enim facilius fraudes deprehendes. Si enim media cum peccatis coniuncta, aut ipsissima sunt peccata, cuiusmodi sunt detractiones, iudicia temeraria, & sæpe falsa. Item crudelitates, expilationes, inprimis vero mendacia, quæ vix vnquam latere possunt, certo scias flabra dæmonis esse ista. Neque vero comprehendere ea difficile est, obuia enim sunt quando verba cum rebus non conueniunt. Quod cum semel, vel iterum animaduertaris, quid restat aliud, quam scitum ex ipso naturali lumine, petatum sequi, mendaciq̃ fidem non adhibere vllam? Si enim id in cōtractibus seruetur semper, quanto magis in illis quæ salutem animæ, corporis, famæ, Reipubl. & rerum omnium concernunt locum habere debet? Talium igitur consortium caue, & diligenter & festinanter: Etenim *corrumpunt bonos mores colloquia praua.* ait & approbat Paulus ex poëta. Quid Petro melius? cui dederat Christus testimonium in lotionem pedum, eum fuisse mundum? attamen hic innocens post aliquot horas ex consortio impiorum, in turpissimam Magistrum sui, abne-

5. Media
conueniunt.

Conclusio
quartæ.
medij.
1. Cor. 15.
33.
Rom. 13, 10

abnegationem incidit. Non igitur tibi fidas, sed time & fuge malos quantum potes.

Ama vero constantiam, & viris constantibus adhaerescere. Hoc enim aliud & efficax est contra mala de quibus agimus remedium. Id vero docet te ratio è contrariio sensu ex dictis petita. Id similitudo. Sicut enim si chartam tenuissimam, quæ facillimè diuidi potest ferro ad glutines, etiam acutissimo gladio, magna vi librato illam dissecare non poteris: ita si TVRBA fragilis, viris constantibus, glutino conuersionis affixa fuerit, à procellosis istis ventis deijci omnino non poterit. Id deniq; instruit te TVRBA ista Evangelica, quæ si pro ut cœperat, in Christi consortio permanisset, nunquã tum in absurda tâta, rum in pœnas (quamuis multos in pente coste resipuisse credendum sit) tam temporaneas, quam æternas incidisset. Tu igitur alieno periculo sis cautus.

*QVIN-
TVM
constantia.*

Similitudo

Postremum remediũ est BETHPHAGÆ, *SEXTVM* quod secundum D. Hieronymum domum maxillarum, iuxta alios domum vel ficuum immaturarum, vel oris vallium designat, & omnibus modis rectè PœNITENTIÆ typum gerit, quæ ex consideratione vallis gehennæ, & buccæ infernalis, ficus quidem dulcedinis, quæ in initio conuersionis senti-

tur

Pœnitentia.

tur profert, immaturas, maturefcunt vero, fi os tuum, quod domus quædam eft maxillarum: tum in fingultus pro peccatis: tum in puram, veram & integram eorum confessionem laxaueris. Quod tanto diligentius facies, & acrius, quanto & vitium hoc, quo plurimi inuoluuntur grauius eft & tu confilijs, auxilijs, & monitis tuis plures turbaffi. Itaq; quod fanctus rex Ezechias dicebat. *Ego dixi in dimidio dierum meorum, vadam ad portas inferi: tu ita exequere, vt descendas eo mente, ne poftea cogaris descendere, primum in anima poftea vero in corpore æternam cruciandus; & descende non folum ad portas, fed & ad ipfum infernum, inferiorem, vbi contempleris, cum alia tormentorum genera: tum illud atrox & crudele, quod per tria iam pene annorum millia fuftinent ij, qui propter scelus tuo fimile viui descenderunt in infernum, vt ex ore fpiritus fancti, audiiffi. Ex hac igitur fancta contemplatione timore concutias cor tuum, & ferio per facramentum pœnitentiæ conuertere te ad Deum tuum, vt hac ratione SVBIVGALIS, id eft anima tua, & PVLLVS eius, id eft caro, iugo Chrifti edomita, ac operibus factifactorijs, quæ valde funt neceffaria, præfertim reftitutio, tanquam veftibus Apoftolorum ornata fufcipiant fupra fe fefforem, Chriftum IESVM, qui cum Patre in*

*Stimulus
suis.*

Isa. 38. 10.

vnitate

vnitate Spiritus sancti viuit & regnat Deus
per sæcula. Amen.

CONCIO II.
FIDES.

SOLVEN.
DIVIS.
ET CERB
MONIE.

*Inuenietis asinam alligatam, &
pullum cū ea, soluite & addu-
cite mihi. Et imposuerunt su-
per eos vestimenta sua & eum
desuper sedere fecerunt.*

Quod S. Patres in primis autem Augu-
stinus & Gregorius Magnus de Chri-
sto Iesu Domino nostro notauerunt, eum
nimirum non verbis tantum, sed & rebus,
miraculis ac factis locutum fuisse, id ipsum
sicut in aliis multis, ita in hodierno Euan-
gelio locum habet. Quid enim putatis pro-
fectionem istam Iesu in asina cum tot cere-
moniis, quæ eam præcesserunt, & subsequen-
tæ sunt peractam, nihil in Ecclesia geren-
dum denotasse? Ego vero arbitror ne mi-
nimum quid esse, quod suis careat mysteriis.
At mysticus inquis sensus ad conuincendos
hære-

*Christus re-
bus aliquā
do loquitur
Et hic.*